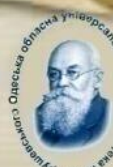

Одеська обласна
універсальна наукова
бібліотека ім. М. Грушевського
Відділ інформації з питань
культури, мистецтва
та зв'язків з громадськістю

На допомогу бібліотекарям

Бібліотеки Одещини на сторінках преси

ДАЙДЖЕСТ

Випуск 2(86)

Одеса
2024

БІБЛІОТЕКИ Одещини на сторінках преси : дайджест / Одес. обл. універс. наук. б-ка ім. М. Грушевського ; від. інформації з питань культури, мистецтва та зв'язків з громадськістю ; [підгот. О. Л. Попова ; комп'ют. набір, О. Л. Попова ; ред. О. М. Ласкевич ; худож. оформ. О. М. Ласкевич ; відп. за вип. О. Л. Попова]. – Одеса, 2024. –

Вип. 2(86) : [II кв. 2024 р.]. – 2024. – 16 с. – (На допомогу бібліотекарям) ; 15×21. – 40 прим. : б. ц.

Дайджест складається з двох частин.

Перша частина вміщує повнотекстові статті з досвіду роботи бібліотек м. Одеси та області у II кварталі 2024 р., друга – анотовані статті періодичних видань Одещини про діяльність бібліотек.

Також дайджест містить перелік видань, які були використані у випуску. Періодичність видання: щоквартально.

I. ПОВНОТЕКСТОВІ СТАТТІ З ДОСВІДУ РОБОТИ БІБЛІОТЕК ОДЕЩИНИ у II кварталі 2024 р.

Квітень

Булло Л. «Дніпрова октава» Романа Кракалії : [в Одес. обл. універс. наук. б-ці ім. М. Грушевського відбулась презентація кн. відомого одес. журналіста і письменника Р. Кракалії «Дніпрова октава»] / Лариса Булло ; фот авт. // Веч. Одесса. – 2024. – 25 апр. – С. 5 : фот. – (У бібліотеках міста).

На минулому тижні у літературному житті Одещини сталася визначна подія. В обласній універсальній науковій бібліотеці імені М. С. Грушевського відбулась презентація книги Романа Кракалії «Дніпрова октава».

Відомий одеський журналіст, письменник ще раз довів, що вміє дивувати. В новій повісті він відкрив нам неординарну людину – педагога і композитора-аматора Данила Крижанівського, автора музики пісні на слова Шевченка «Реве та стогне Дніпр широкий». Як композитору вдалося сполучити музику з музикою іншою – Шевченковим словом, його баладою «Причинна» (використаний романтичний початок балади)? Як вплинула на це Одеса, адже музика на цей твір писалася саме у нашому місті на березі Чорного моря? Про це й розповідає автор книги.

А розпочалась презентація виконанням відомої пісні. Це було так урочисто, що, не зговорюючись, усі учасники зустрічі повставали із своїх місць і підключилися до виконання. Модераторка зустрічі – філологиня, доцент Одеського національного університету імені І. І. Мечникова Ірина Нечиталюк – назвала її справжнім, і за музикою, і за змістом духовним гімном України. І з цим важко було не погодитися, бо пісня немов би примусила внутрішньо підтягнутися, з гордістю подивитися на свою країну. А розповідь про життєвий шлях та творчість композитора, доля якого тісно пов'язана з Одещиною, про що йдеться у книзі, підносила почуття національної свідомості.

Припускаю, що ім'я Данила Крижанівського не дуже відоме одеситам. Тож, мабуть, варто нагадати коротко його біографію. В офіційних довідниках повідомляється, що народився композитор у 1856 році на Херсонщині у родині священника. Навчався у Єлисаветградському духовному училищі, потім — в Одеській духовній

семінарії. Але служителем духовного культу Данило не став. Він закінчив освіту на слов'янсько-російському відділенні Новоросійського (Одеського) університету, після чого викладав старослов'янську та латинську мови у Болградській класичній чоловічій гімназії.

А музика завжди була в його серці. І коли в дитинстві слухав церковний хор та народні пісні, і коли приходив на Приморський бульвар послухати бандуриста, і коли бував у міському театрі Одеси, а прем'єри він намагався не пропускати... Данило жив під знаком свого композиторського таланту. Він це не відразу зрозумів. Хоча приводи для цього були. Так, у творчому змаганні серед композиторів до дня відкриття пам'ятника Пушкіну в Одесі перемогла хорова ода «Пам'ятник» Данила Крижанівського. За своє коротке життя (він помер у 34 роки) встиг видати книжку романсів і пісень. До речі, це було зроблено за рахунок гімназії.

У книзі «Дніпрова октава» ви не знайдете повної біографії Данила Крижанівського. Адже, як підкреслював у своїй промові Роман Кракалія, в офіційних довідниках і енциклопедіях дані про Данила Яковича Крижанівського надзвичайно скупі і багато у чому перекручені. Та й не ставив письменник перед собою такого завдання, адже його повість художньо-документальна. Автор дуже вдало виписав психологічний портрет юнака. Перед нами постає цілеспрямована, творча людина, яка всім своїм життям демонструє відданість Україні, її народові, українській мові.

З самого початку повісті і до кінця читача не відпускає пісня «Реве та стогне Дніпр широкий». Книга так майстерно написана, що ви немов би разом з автором та героєм книги Данилом проживаєте його життя, скрізь присутні. Наприклад, на перегляді вистави «Дай серцю волю, заведе в неволю», з яким виступала театральна труппа Марка Кропивницького. Саме тоді композитор почув музичний твір у виконанні театального дуету «За сонцем хмаронька пливе» на слова улюбленого Данилом поета Тараса Шевченка. Автором музичної композиції і одним із виконавців був Марко Кропивницький.

Саме читання Тарасової поезії підштовхнуло композитора до лірико-урочистої музики, яка ще дужче підсилювала емоційний зміст Шевченкової поезії. Марко Кропивницький став першим виконавцем пісні «Реве та стогне Дніпр широкий...».

До речі, у книзі досить повно висвітлюється театральне життя Одеси того часу. Свою любов до Одеси автор передає через описання улюблених Данилом Крижанівським куточків міста. Без перебільшення романтизм та майстерність автора просто-таки беруть за душу. Видатна

постать композитора, українця, який постає у книзі Романа Кракалії, змушує нас оглянутися на своє коріння і пишатися Батьківщиною.

По це говорили на презентації і промовці: заступник директора департаменту культури, національностей, релігій та охорони об'єктів культурної спадщини Одеської обласної державної адміністрації – начальник управління культури, національностей та релігій Ярослава Різнікова; редактор газети «Чорноморські новини» Іван Мельник; заслужений художник України Сергій Савченко; художниця, ілюстраторка книги «Дніпрова октава» Лариса Дем'янишина та інші.

Нагадаємо, що Роман Кракалія – заслужений журналіст України, лауреат премії ім. Степана Олійника. Є автором книжок «Три барви Дунаю», «Образ», «Блукаючі острови», «Невизнані герої», «Вернись на Золотий Берег» та інших.

З цими творами, як і з новою книжкою Романа Кракалії «Дніпрова октава», можна познайомитися в бібліотеках міста.

Лариса Булло. Фото автора

Травень

Воронков В. Ми різні, але з однієї сім'ї, ім'я якої – Україна : [рівно рік тому в Одес. нац. наук. б-ці відбулось перше засідання літ. вітальні «Дивослово»] / В'ячеслав Воронков // Чорномор. новини. – 2024. – 30 трав. – С. 3 : фот. – (Минуле і сьогодення).

Ми різні, але з однієї сім'ї, ім'я якої – Україна

Рік тому в читальному залі Одеської національної наукової бібліотеки (вул. Академіка Філатова, 1) відбулося перше засідання літературної вітальні «Дивослово». Про суті, ця подія, яка є звичною в мирних умовах, у реаліях війни з країною-агресоркою стала для переважної більшості одеситів сходженням до пізнання української мови. Вони, а серед них й автор цих рядків, відчували в собі бажання, що йде від серця, із глибини душі, не просто вивчити українську, а й відчути себе частиною великої країни, ім'я якої – Україна. Сьогодні для учасників вітальні українська мова стала генератором, який об'єднав патріотів нашої держави.

Щосереді в читальному залі збираються люди різного віку, фаху, життєвого досвіду, які захоплюються українською мовою та українцями. Це люди з вищою і спеціальною середньою освітою – і «технарі», й

«гуманітарії». І ті, хто через різні причини ніколи не вивчав українську, народившись поза межами України, як Лейла Черкезова, родина котрої була примусово вивезена в 1944 році з рідного Криму й переселена в іншу державу, де Лейла й народилася, чи уфимська татарка Лена Садикова, чи журналістка Наталя Бржестовська, народжена в Баку, чи знову ж таки автор цих рядків, який родом з Ашгабада. Це і Любов Ворона, яка побачила світ у Якутії, і Наталія Угольникова, чиє дитинство пройшло в Сибіру, й Олена Заловенко, чийм місцем народження є П'ятигорськ.

Доля і сучасні трагічні для нашої держави обставини привели до Одеси людей, які були змушені зараз, через війну, покинути рідні місця і стати тимчасово переміщеними особами: Зою Гребенюк з Нікополя, колишніх працівниць Запорізької АЕС з Енергодара Світлану Бондаренко і Світлану Трегубову.

Основна маса слухачів, які, попри обстріли, щосереді приходять до бібліотеки, є одеситами, котрі свого часу або зовсім не вивчали українську мову, бо були звільнені від уроків у школі, або їхні знання завершилися шкільною програмою, а було це вже так давно... І саме війна, яку розпочала проти нашої держави росія, намагаючись чи не найперше позбавити нас не лише життя, а й рідної мови, вмотивувала цих людей долучитися до рідного слова, до його витоків, до літератури, культури загалом.

Одна з наших слухачок, одеситка Любов Зверкова, на самому початку роботи вітальні сказала про це такими словами: «Не хочу більше розмовляти мовою ворога!». І її позицію розділяють усі слухачі! А Ірина Харитоненко розповіла, що діти поставили їй умову: дозволять «бабусі спілкуватися з онуками тільки англійською або українською», відтак у неї не було виходу.

Ведуча вітальні «Дивослово» Тетяна Ананченко, педагогиня з великим стажем, культурологиня, одразу ж запропонувала вивчати українську мову через літературу, адже мовних курсів зараз багато онлайн – вибирай, що хочеш, а от знайомство з художніми текстами, з авторами, які створили геніальні, неперевершені взірці красного письменства, — це спосіб відчувати мову в «живому контексті», пов'язаному з реальними ситуаціями й емоціями. І ця методика, як показала практика, виправдала себе. Тут викладачка передбачила ще один важливий момент: мову треба вміти «вимовляти»! Тож і за-пропонувала із самого початку запам'ятати, чого в українській мові нема і не було: «акання», «фикання», «вакання», «гикання». Водночас засвоїти і правильні лексичні форми українського етикету. Й тепер слухачі вже ніколи не скажуть «вибачаюсь» чи «приймаю участь».

Так і почалося читання вголос і коментування «енциклопедії українського буття» – «Енеїди» Івана Котляревського, далі – «Конотопської відьми» та «Сватання на Гончарівці» Григорія Квітки-Основ'яненка, поезій Тараса Шевченка, «Кайдашевої сім'ї» Івана Нечуя-Левицького. Заодно вивчалися і головні правила української орфоєпії: чергування голосних і приголосних; спрощення у групах приголосних; правила вживання м'якого знака й апострофа; правопис префіксів та суфіксів тощо. І все це не у спосіб «зазубрити», а віднайти і побачити це в тексті й запам'ятати.

Із часом слухачі «розговорилися», позбулися остраху розмовляти українською і навіть почали робити доповіді й повідомлення. Так, Лейла Черкезова виступила з повідомленням про особливості жіночого вбрання в «Енеїді» Івана Котляревського, а Сергій Малахов виголосив цікаву доповідь про страви й особливо напої у тому ж творі, та ще й додавши рецепти до описаних українських трунків, чим викликав в аудиторії активне похвалення. Коли ж вивчалася творчість Тараса Шевченка, автор цих рядків підготував ґрунтовне повідомлення про історію написання малюнка «Казашка Катя», розповівши про стосунки поета й художника з казахами.

Активність слухачів «Дивослова» виявилася одразу не лише в читанні текстів та виконанні письмових завдань, а й в інші способи. Так, четверо з них долучилися до конкурсу «Книголюб», який постійно проводить ОННБ, і стали його номінантами: Лейла Черкезова, Лена Садикова, Емілія Щанова і Сергій Малахов були відзначені журі й громадською органі-зацією «Ротарі-клуб Одеса Рішельє» дипломами та цінними подарунками. Долучаються наші слухачі й до різноманітних інших культурологічних заходів: виставок художників і майстрів народного мистецтва, вони є пос-тійними відвідувачами експозицій музеїв міста. Одне слово, живуть активним життям, і ніяка ворожа сила не зможе його припинити!

Велика подяка працівникам читального залу ОННБ Ользі Мойсей і Людмилі Христовій за сприяння у проведенні засідань вітальні «Диво-слово».

В'ячеслав Воронков, журналіст

P.S. Скажу, що цей газетний матеріал – перший у моєму житті, який я написав українською мовою. Тож, певна річ, переживаю за можливі помилки.

Червень

Дукова Д. Місце зустрічі – бібліотека : [в Одес. нац. наук. б-ці відбулась XXIV Всеукр. вист.-форум «Українська книга на Одещині»] / Дора Дукова ; фот. Олега Владимірського // Веч. Одесса. – 2024. – 13 юнія. – С. 1, 6 : фот. – («Українська книга на Одещині»).

Місце зустрічі – бібліотека

Щороку влітку Одеська національна наукова бібліотека стає центром великого свята книги. Три дні наприкінці минулого тижня тут, на вулиці Пастера, було людно, цікаво, пізнавально, весело – додайте свої враження, а вони точно були.

Офіційно про подію: під егідою Міністерства культури та інформаційної політики України Одеська національна наукова бібліотека, Українська асоціація видавців та книгорозповсюджувачів, державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова» за сприяння Одеської обласної державної адміністрації, Одеської обласної та Одеської міської рад, державної установи «Український інститут книги», Всеукраїнської громадської організації «Українська бібліотечна асоціація» та Всеукраїнської громадської організації «Бібліополіс» провели «Інтелект-форум 2024», у рамках якого відбулися XXIV Всеукраїнська виставка-форум «Українська книга на Одещині» та Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю «V ОдесаБібліоСаміт».

Захід – загальнонаціональний, і, як засвідчували його учасники, повномасштабна ворожа агресія не здатна зупинити культурно-мистецький рух в країні. Одеська національна наукова бібліотека вже вкотре стала місцем зустрічі книголюбів, письменників, фахівців видавничої справи, науковців, літературознавців, мистецтвознавців, ілюстраторів книги, бібліотечних фахівців і широкої громадськості.

Метою XXIV Всеукраїнської виставки-форуму «Українська книга на Одещині» визначили сприяння відродженню і розквіту культури в Україні, утвердженню національної ідентичності українського народу та популяризації державної мови, що набуває особливо важливого значення під час війни. Виставка-форум також була покликана стимулювати розвиток книговидавничої справи та книгорозповсюдження, сприяти промоції та репрезентації сучасної української книги, вихованню культури читання на кращих зразках вітчизняної та світової літератури в

українському перекладі, поповненню бібліотек Одещини сучасною книжковою продукцією.

Цьогоріч на виставці-форумі були представлені нові видання близько 60 вітчизняних видавництв, які презентували наукові, навчальні, історичні, краєзнавчі видання, художні твори різних жанрів для дітей і дорослих, класичні та сучасні іноземні твори в перекладі українською.

На урочистій церемонії відкриття привітав учасників виставки-форуму т.в.о. міністра культури та інформаційної політики України Ростислав Карандєєв, окремо подякував Одеській національній науковій бібліотеці за лідерство і цікаві проекти. Міський голова Геннадій Труханов розповів, що цьогоріч у п'ять разів збільшено бюджетні витрати на придбання нових книг українського видавництва для бібліотечної мережі Одеси, до справи поповнення книжкових фондів книгозбірень також залучаються меценати. Наразі ведуться перемовини з порідненими містами щодо створення залів іноземної літератури. За словами мера, міська влада має намір всіляко підтримати видання «Дерибасівська – Рішельєвська».

Привітали учасників заходу заступник начальника Одеської ОВА Антон Шалигайло та перший заступник голови облради Олег Радковський. Генеральний директор ОННБ, заслужений працівник культури Ірина Бірюкова зазначила, як важливо для колективу бібліотеки підтримувати сталу традицію популяризації книги і читання, сприяти розвитку української культури. Зараз найважливіші люди – це військові, відтак виставка-форум почалася з книжкового дарунка нашим захисникам.

Творчих зустрічей протягом трьох днів було безліч – тільки встигай. Повний зал зібрав популярний сучасний письменник-белетрист, неодноразовий лауреат та володар Гран-прі Міжнародного конкурсу «Коронація слова» в номінації «Золотий письменник України», засновник літературної премії «Золотий пістоль» Андрій Кокотюха. Письменник презентував свої творчі видання, «від першої до сто двадцятої», особливо звернув увагу на книгу, яка вийшла друком у 2022 році – «Врятувати березень», та провів автограф-сесію з поцінувачами його творчості.

Урочисте відкриття виставки-форуму

А в універсальній читальній залі Централізованої міської бібліотечної системи для дітей Андрій Кокотюха зустрівся з юними читачами своїх творів. Нагадаємо, що книжка «Потемні двері» увійшла до списку найкращих дитячих видань 2023 року. А дитячий детектив «Таємниця козацького скарбу» очолює цьогорічний рейтинг кращих

дитячих книжок, який у квітні проводила українська інформагенція УНІАН.

Журналістам нашої газети приємно було зустріти на форумі ректора Одеського державного університету внутрішніх справ, доктора юридичних наук, заслуженого працівника освіти, полковника поліції Дмитра Швеця. «ОДУВС. Шлях довжиною в 100 і 2 роки незламності: фотолітопис» – таку назву має історико-популярне ілюстроване видання, укладене до 102-ї річниці заснування навчального закладу. Дмитро Швець – голова редакційної колегії.

Цікавою подією інтелект-форуму стала презентація монографії «Нематеріальна культурна спадщина як найголовніший інструмент збереження української нації» за участі авторів — Влади Литовченко, члена експертної ради з питань нематеріальної культурної спадщини при Міністерстві культури та інформаційної політики України та Валентини Дем'ян, голови експертної ради з питань нематеріальної культурної спадщини при МКІП України.

До участі в обговоренні долучився В'ячеслав Кушнір, професор, доктор історичних наук, декан факультету історії та філософії ОНУ імені І. І. Мечникова, заслужений працівник освіти України; Ігор Степурін, виконавчий директор ГО «Українська асоціація видавців і книгорозповсюджувачів» та Валентина Вітос, директор Одеського обласного центру української культури, національний експерт з питань НКС України.

Відбулася творча зустріч з відомим письменником, лауреатом Національної премії України імені Т. Шевченка Тарасом Федюком. Тарас Олексійович ознайомив гостей зі збірками віршів, які вийшли з-під його пера, а також презентував нову збірку «Віднокрай», прочитав низку своїх віршів.

Артемій Кірсанов поділився з присутніми спогадами про спільну роботу з Сергієм Дзюбою над книжками та сценаріями художніх фільмів. Романи та однойменні фільми різнопланові. «Позивний «Бандерас» – про російсько-українську війну, заснований на реальних подіях 2014 року. Роман «Заборонений» – про життя та боротьбу видатного українського письменника Василя Стуса.

Справив неймовірне враження на глядачів й презентований фільм «Життя після 16:30» за однойменною книжкою Олександра Терещенка – воїна, народного героя України. Він отримав тяжке поранення, втративши руки, але зміг повернутися до повноцінного життя. За словами Артемія Кірсанова, цей фільм було створено авторами сценарію разом з Валерією

Борщевською, волонтером, продюсером та організатором спільних проєктів.

Також відбулася презентація книги «Земля Асів. Забуті сторінки минулого українських земель» Анатолія та Олексія Петровських. Один з гостей зазначив: «Ця книга – справжній подарунок для поціновувачів якісної української літератури. Вона змушує замислитися про наше минуле і майбутнє, про те, як історія впливає на кожного з нас».

Віталій Запека – письменник, фотохудожник, доброволець, боєць батальону «Полтава» з позивним «Спілберг». В Одесі розповідав про себе, своїх побратимів. Про них та про пережите на війні пише книжки. Їх вже сім. «Ковбасокрад у раю» – жартівливою ця нова книжка тільки здається. Учасники творчої зустрічі виявили, що Віталій – не тільки талановитий літератор, а ще й чудовий оповідач.

Гостинне місто справило враження на всіх, хто взяв участь у виїзному святі. На книжкову виставку-ярмарок прийшли жителі Чорноморська – купити нову книжку, отримати задоволення від концерту, поспілкуватися з літераторами наживо.

Виставка-форум «Українська книга на Одещині» – це культурно-просвітницький проєкт всеукраїнського масштабу. Цінителі літератури отримали величезне задоволення від виставки-ярмарку літературних праць, що представили автори та провідні видавництва України: «Аба-ба-га-ла-ма-га», «Віват», «Видавництво «Апріорі», книгарня «Сковорода» та багато інших, – підкреслив Василь Гуляєв.

Мер і члени його команди, зокрема, очільниця відділу культури міськради Юлія Крістанова, директор палацу культури Максим Лобода, директор центральної міської бібліотеки імені І. Рядченка Євгенія Лещенко, доклали всіх зусиль для того, щоб святкова подія відбулась і запам'яталась.

Післямова

Під час війни ми вшановуємо книгу. І це про нас. Навіть розлога розповідь не здатна передати емоції, охопити всі події «Української книги на Одещині». Хто не відвідав виставку-форум цього року – плануйте це на наступний. Було цікаво. І буде цікаво.

Дора Дукова.

Фото Олега Владимировського

II. ПЕРІОДИЧНІ ВИДАННЯ ОДЕЩИНИ ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ БІБЛІОТЕК у II кварталі 2024 р.

Квітень

Андрійчук І. Місце, якого нема на карті : [у музеї книги від. рідкіс. видань Одес. нац. наук. б-ки відбулась презентація нового краєзнав. дослідження «Курсаки, або місце, якого нема на карті»] / Ірина Андрійчук // Чорномор. новини. – 2024. – 25 квіт. – С. 5 : фот. – (Видання. Презентації. Імена).

Булло Л. «Дніпрова октава» Романа Кракалії : [в Одес. обл. універс. наук. б-ці ім. М. Грушевського відбулась презентація кн. відомого одес. журналіста і письменника Р. Кракалії «Дніпрова октава»] / Лариса Булло ; фот авт. // Веч. Одесса. – 2024. – 25 апр. – С. 5 : фот. – (У бібліотеках міста).

Геник В. День Зерова в ОННБ : [Одес. нац. наук. б-ка отримала в дар видання «Декламатор» «Сяйво» (Київ, 1942) – з автографом його упорядника М. Зерова – укр. поета та літературознавця] / Володимир Геник // Чорномор. новини. – 2024. – 4 квіт. – С. 3 : фот. – (Спадщина. Мистецтво. Імена).

Дукова Д. Вірші, породжені війною : [в Одес. обл. універс. наук. б-ці ім. М. Грушевського відбулась презентація збірки віршів «На сивій броді відображення часу» авт. Павла Козленка] / Дора Дукова ; фот. Олега Владимірського // Веч. Одесса. – 2024. – 4 апр. – С. 6 : фот. – (Як справи у людей справи).

Кракалія Р. Яскраве ім'я театральної Одеси : [в Одес. обл. універс. наук. б-ці у Міжнар. день театру відбулась презент. кн. спогадів «Про мое театральне і особисте життя» Поліни Нятко] / Роман Кракалія // Чорномор. новини. – 2024. – 4 квіт. – С. 3 : фот. – (Спадщина. Мистецтво. Імена).

Мельник І Музика, що застигла у тексті : [у бібліотеці ім. М. Грушевського відбулась презентація кн. Романа Кракалії «Дніпрова октава»] Іван Мельник // Чорномор. новини. – 2024. – 25 квіт. – С. 5 : фот. – (Видання. Презентації. Імена).

Філігранні офорти Геннадія Гармидера : [в Одес. обл. універс. наук. б-ці ім. М. Грушевського відкрито вист. пам'яті Г. Гармидера – відомого худож., графіка, живописця] // Чорномор. новини. – 2024. – 4 квіт. – С. 3 : фот. – (Спадщина. Мистецтво. Імена).

Травень

Воронков В. Ми різні, але з однієї сім'ї, ім'я якої - Україна : [рівно рік тому в Одес. нац. наук. б-ці відбулось перше засідання літ. вітальні «Дивослово»] / В'ячеслав Воронков // Чорномор. новини. – 2024. – 30 трав. – С. 3 : фот. – (Минуле і сьогодні).

XXIV форум книголюбів : [7-9 черв. в Одес. нац. наук. б-ці відбудеться Всеукр. вист.-форум «Українська книга на Одещині»] // Чорномор. новини. – 2024. – 30 трав. – С. 1. – (Анонс).

Музичко О. Час української ідеології: в Одесі відбулась презентація видань проекту «Книгарня бандерівців» : [в Одес. обл. універс. наук. б-ці під час презентації низки видань розмовляли про шкідливий безідеологізм] / Олександр Музичко // Чорномор. новини. – 2024. – 30 трав. – С. 3 : фот. – (Минуле і сьогодні).

Панченко Т. Українська мова – не солома, її не можна розвіяти вітром : [вже рік, як в Одес. нац. наук. б-ці існує мовно-літературна вітальня «Дивослово»] / Тетяна Панченко // Веч. Одесса. – 2024. – 23 мая. – С. 2 : фот. – (Проект).

Різникова Я. Осягнення через відчуття : [в Одес. обл. універс. наук. б-ці ім. М. Грушевського Роман Кракалія презентував нову кн. «Дніпрова хвиля»] / Ярослава Різникова // Чорномор. новини. – 2024. – 2 трав. – С. 3 : фот. – (Література. Імена. Презентації).

«Це воює вона» – розповідь про історії українських жінок-захисниць : [б-ка ім. М. Грушевського в Одесі організувала презентацію кн. «Це воює вона»] // Одес. вісті. – 2024. – 23 трав. – С. 3 : фот.

Червень

Геник В. Двічі живий : [у від. краєзнавства «Одесика» Одес. нац. наук. б-ки відбулась творча зустріч з письменником Віталієм Запекою] / Володимир Геник ; фот. автора // Чорномор. новини. – 2024. – 13 черв. – С. 3 : фот. – (Культура. Видання. Презентації).

Дукова Д. Місце зустрічі – бібліотека : [в Одес. нац. наук. б-ці відбулась XXIV Всеукр. вист.-форум «Українська книга на Одещині»] / Дора Дукова ; фот. Олега Владимировського // Веч. Одесса. – 2024. – 13 юнія. – С. 1, 6 : фот. – («Українська книга на Одещині»).

Іщук І Никита Герус : «Що таке для мене мир» : [в Одес. нац. наук. б-ці відбулась презентація кн. віршів юного автора Н. Геруса] / Інна Іщук // Веч. Одесса. – 2024. – 20 юнія. – С. 5 : фот. – (Дитяча творчість).

Кракалія Р. Друковані блискітки : відлунки XXIV Всеукраїнської вист.-форуму «Українська книга на Одещині» : [про кожного з авторів, чий презентації книжок відбулись під час проведення вист.-форуму] / Роман Кракалія // Чорномор. новини. – 2024. – 20 черв. – С. 1, 3 : фот. – (Враження).

Мельник І. Година Тараса Федюка : [лауреат Шевченків. премії Т. Федюк презентував свої дві кн. в Одес. нац. наук. б-ці під час проведення вист.-форуму «Українська книга на Одещині»] / Іван Мельник // Чорномор. новини. – 2024. – 20 черв. – С. 3 : фот. – (Історія. Література. Імена).

Мельник І. Світ, якому вірить читач : [зустріч з авт. повісті Р. Кракалією «Дніпрова хвиля» в рамках вист.-форуму «Українська книга на Одещині»] / Іван Мельник // Чорномор. новини. – 2024. – 20 черв. – С. 3 : фот. – (Історія. Література. Імена).

Свято рідної книги : [7 черв. стартує «Інтелект-форум 2024» в Одес. нац. наук. б-ці] // Чорномор. новини. – 2024. – 6 черв. – С. 1 : фот. – (Анонс).

ВИДАННЯ, ЩО БУЛИ ВИКОРИСТАНІ У ВИПУСКУ

м. Одеса

Вечерня Одеса
Одеське життя
Чорноморські новини

ВПЕРЕД
Газета Львівської районної ради
Заснована 5 березня 1953 року

ХЛІБОРОБ
Газета Львівської районної ради
Виходить 1 раз на тиждень

НАДНІСТрянська ПРАВДА
Газета Одеської районної ради Одеської області
Виходить 3 рази на тиждень

Благодійна діяльність
Відомо, що благодійність є одним з найважливіших елементів громадянського суспільства. Вона допомагає людям в біді, підтримує слабких та нещасливих. У нашій країні багато людей, які потребують допомоги, тому важливо підтримувати благодійні ініціативи.

Дороги, любі жінки! зі святом весни!
Свято весни – це час, коли природа пробуджується, а люди починають планувати нові починки. Для жінки це особливий час, коли вона може проявити свою творчість та енергію. Давайте разом зробимо наші дороги кращими та приємнішими для всіх.

Зі святом весни, любі жінки!
Вітаємо вас зі святом весни! Це час, коли ми можемо почати нові справи та досягти своїх мрій. Будьте сміливі та активні, адже тільки так ми зможемо змінити наші міста до кращого.

ВІСТІ КОДИМЩИНИ
№12 (24) (10-й) субота, 21 березня 2019 р.

Сучасний АВАНГАРД
Газета Авангард вської селищної ради
№2 (34), субота, 28 лютого 2015 р.

Промінь
Газета Ширівської районної ради та районної державної адміністрації Одеської області

Місяць лотий
Місяць лотий – це час, коли ми можемо проявити свою творчість та енергію. Давайте разом зробимо наші міста до кращого.

Якщо будуть гріші санкції проти Росії
Якщо будуть гріші санкції проти Росії, це буде великим викликом для нашої країни. Ми повинні бути готові до будь-яких наслідків та підтримувати нашу незалежність.

Зустріч в війнах-ні
Зустріч в війнах-ні – це час, коли ми можемо проявити свою творчість та енергію. Давайте разом зробимо наші міста до кращого.